

Sygn. akt I NSW 2896/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego J.B.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. (data stempla pocztowego) J.B. wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając naruszenie przepisów Kodeksu karnego dotyczących sporządzania listy głosujących, a mianowicie art. 248 ust. 2 poprzez umyślne utrudnianie przez Rząd głosowania w II turze wyborów prezydenckich obywatelom przebywającym i głosującym podczas I tury wyborów poza miejscem zamieszkania.

W uzasadnieniu protestu skarżący wskazał, iż strona internetowa gov.pl nie poinformowała w należyty sposób obywateli przed I turą wyborów, że „osoby, które na I turę wyborów zapisały się na wakacjach, a potem dowiedziały się, że na

II turę muszą wracać do tej samej komisji wyborczej, co niejednokrotnie było olbrzymim utrudnieniem co powodowało brak możliwości oddania głosu w turze II”. W ocenie wnoszącego protest, naruszenie przepisów Kodeksu karnego miało wpływ na wynik wyborów, albowiem odbycie się II tury wyborów w okresie wakacyjnym z pewnością spowodował wskazane utrudnienie u dziesiątek tysięcy obywateli Polski.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy J.B. podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 979, zwana dalej u.wyb.2020). W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 694 ze zm., zwanym dalej k.wyb.) (art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020).

Protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej musi spełniać wymogi przewidziane w art. 82 § 1 k.wyb., aby mógł być przedmiotem merytorycznego rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy. Protest wyborczy musi być zatem wniesiony z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Obowiązkiem wnoszącego protest wyborczy zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego jest sformułowanie w nim zarzutów dotyczących naruszenia unormowań zawartych w tymże kodeksie,

albo dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom - mające wpływ na wynik wyborów, jak też przedstawienie lub wskazanie dowodów uzasadniających te zarzuty (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r., III SW 8/14, z dnia 24 czerwca 2019 r., I NSW 16/19).

W ocenie Sądu Najwyższego wnoszący protest nie sprostął obowiązkowi należytego sformułowania zarzutów protestu, jak również nie wskazał dowodów na jego poparcie.

Jakkolwiek skarżący zarzucił popełnienie przestępstwa i wskazał przepis kodeksu karnego podnosząc, że Rząd umyślnie utrudniał głosowanie w II turze wyborów prezydenckich obywatelom przebywającym i głosującym podczas I tury wyborów poza miejscem zamieszkania, nie świadczy o tym, że zarzut mieści się w art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb. Tak postawiony zarzut jest abstrakcyjny. Spełnienie formalnego warunku wniesienia protestu wyborczego, przewidzianego w art. 321 § 3 k.wyb., w kontekście art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb., zachodzi jedynie wtedy, gdy wnoszący protest określi zachowanie konkretnego sprawcy (nie może być nim z oczywistych względów Rząd) naruszające co najmniej jeden z przepisów Kodeksu karnego, zawarty we wskazanym wyżej rozdziale tego aktu prawnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2019 r., I NSW 10/19).

Ostatecznie wnoszący protest nie przedstawił dowodów na popełnienie przestępstwa z art. 248 ust. 2 k.k., jak również na to, że domniemane naruszenie przepisów Kodeksu karnego miało wpływ na wynik wyborów. Zauważyć należy, że dowody mające potwierdzać zasadność podniesionych zarzutów to takie, które przynajmniej potencjalnie mogą świadczyć o zaistnieniu okoliczności z art. 82 § 1 pkt 1 lub 2 k.wyb.

Reasumując protest wyborczy J.B. nie spełnia wymogów z art. 321 § 3 k.wyb.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 pozostawił protest bez dalszego biegu.

